

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli
Marek Zająk

Warszawa, dnia 23 kwietnia 2010 r.

Pan
Cezary Grabarczyk
Minister Infrastruktury

KSR-4100-02-01/2010
P/09/114

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła w Ministerstwie Infrastruktury, zwanym dalej „Ministerstwem”, kontrolę wykonania budżetu państwa w 2009 r. w części 18 - Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 9 kwietnia 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w części 18 – Budownictwo, gospodarka przestrzenna i mieszkaniowa w 2009 r.

Plan i realizacja dochodów

Plan dochodów w części 18 wyniósł 213.930,0 tys. zł¹ i został zrealizowany w kwocie 272.690,5 tys. zł.

W stosunku do kwoty zaplanowanej zrealizowane dochody były wyższe o kwotę 58.760,5 tys. zł, tj. o 27,5%, a w porównaniu do roku 2008 były wyższe o 85.083,0 tys. zł, tj. o 45,4%.

Na uzyskane dochody w części 18 składały się m.in.:

- wpływy z tytułu spłat zadłużenia, dokonanych przez kredytobiorców w związku z przejściowym wykupem przez budżet państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych -

¹ Ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz. U. Nr 128, poz. 1057) zwiększono plan dochodów w części 18 z 193.975,0 tys. zł do wysokości 213.930,0 tys. zł.

w kwocie 180.743,6 tys. zł, co stanowiło 129,1% kwoty zaplanowanej, a w porównaniu do 2008 r. dochody z tego tytułu były wyższe o kwotę 62.519,4 tys. zł, tj. o 59,2%,

- zwrotów nominalnych kwot umorzeń kredytów mieszkaniowych, w związku z przekształceniem spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego na spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu lub przeniesieniem przez spółdzielnię mieszkaniową na rzecz członka prawa własności lokalu mieszkalnego - w kwocie 87.075,4 tys. zł, co stanowiło 124,4%, kwoty zaplanowanej, a w porównaniu do 2008 r. dochody z tego tytułu były wyższe o kwotę 20.227,0 tys. zł, tj. o 30,3%.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. wystąpiły należności z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 177,7 tys. zł. W porównaniu do stanu na koniec 2008 r. należności te były niższe o 11,7 tys. zł, tj. o 6,2%. Zaległości w części 18 na koniec 2009 r. wyniosły 176,7 tys. zł i w porównaniu do końca 2008 r. były wyższe o 11,0 tys. zł, tj. o 6,6%. Należności wymagalne z tytułu dostaw i usług wynikały z niezapłaconych faktur, dotyczących najmu lokali przy ul. Kruczej, wystawionych w 2008 r. i 2009 r.

Ustalono, że na dzień 31 grudnia 2009 r. należności długoterminowe dotyczyły łącznie 30 pożyczek udzielonych w latach ubiegłych ze środków Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego oraz ze środków na restrukturyzację budownictwa i wyniosły 11.524,3 tys. zł. W porównaniu do stanu na koniec 2008 r. należności te były niższe o 3.454,1 tys. zł. Zmniejszenie salda należności długoterminowych wynikało z umorzenia 6 wierzytelności wobec 5 przedsiębiorców.

Na rachunek Ministra Finansów w dniu 29 stycznia 2010 r. przekazano nadwyżkę dochodów własnych w kwocie 963,0 tys. zł.

Plan i realizacja wydatków

Plan wydatków w części 18, ustalony ustawą o zmianie ustawy budżetowej², wyniósł 964.650,0 tys. zł i został zwiększony łącznie o kwotę 888,0 tys. zł, tj. o 0,1%.

Ogółem plan wydatków w części 18 był zmieniany w ciągu roku budżetowego 44-krotnie.

Plan wydatków w części 18, został zmniejszony decyzją Ministra Finansów z dnia 20 listopada 2009 r. o 443,0 tys. zł poprzez przeniesienie wydatków do części 83 – Rezerwy celowe, poz. 74 – Rezerwa celowa na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa, oraz zwiększony o 6,1 tys. zł poprzez przeniesienie wydatków z części 29 – Obrona narodowa, i przyznanie środków z rezerw celowych budżetu państwa w łącznej wysokości 1.324,9 tys. zł, w tym kwoty:

- 995,1 tys. zł z przeznaczeniem na dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych na usuwanie skutków powodzi (rozdział 70078 § 2980) oraz prowizję dla Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu udzielonych dopłat (rozdział 70078 § 4300);

² Plan wydatków budżetowych na 2009 r. w części 18 został ustalony w kwocie 1.067.164,0 tys. zł ustawą budżetową na rok 2009 z dnia 9 stycznia 2009 r. (Dz. U. Nr 10, poz. 58 ze zm.) i zmniejszony do wysokości 964.650,0 tys. zł ustawą z dnia 17 lipca 2009 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2009 (Dz. U. Nr 128, poz. 1057).

- 122,6 tys. zł na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dwóch członków korpusu służby cywilnej w Ministerstwie Infrastruktury;
- 14,8 tys. zł na sfinansowanie dodatków służby cywilnej wraz z pochodnymi oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi dla trzech urzędników służby cywilnej zatrudnionych w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego;
- 15,5 tys. zł na sfinansowanie nagród jubileuszowych dla dwóch osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w Ministerstwie Infrastruktury (rozdział 75001 § 4010);
- 176,9 tys. zł na sfinansowanie dodatków specjalnych wraz z pochodnymi dla członków korpusu służby cywilnej zatrudnionych w GUNB (rozdział 71015 §§ 4020, 4110, 4120) i w Ministerstwie Infrastruktury (rozdział 75001 §§ 4020, 4110, 4120).

Plan wydatków po zmianach wyniósł 965.538,0 tys. zł i został zrealizowany w 99,6%, tj. w kwocie 961.508,3 tys. zł. W porównaniu do roku poprzedniego wydatki były niższe o 98.189,6 tys. zł, tj. o 9,3%.

W strukturze wydatków największy udział miały wydatki przeznaczone na:

- refundację bankom wypłaconych premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych – rozdział 70015. Na ten cel w 2009 r. wydatkowano kwotę 402.527,0 tys. zł, co stanowiło 41,9% kwoty wszystkich dokonanych wydatków,
- wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych – rozdział 70017. Wydatki zostały zrealizowane w wysokości 147.530,0 tys. zł, tj. 15,3% ogółem zrealizowanych wydatków,
- Krajowy Fundusz Mieszkaniowy – rozdział 70019. Wydatki zrealizowano w wysokości 150.000,0 tys. zł, co stanowiło 15,6% kwoty wydatków ogółem,
- Fundusz Termomodernizacji i Remontów – rozdział 70020. Wydatki zostały zrealizowane w wysokości 109.300,0 tys. zł, tj. 11,4% wszystkich dokonanych wydatków,
- Fundusz Dopłat – rozdział 70022. Wydatki zrealizowano w wysokości 105.000,0 tys. zł, co stanowiło 10,9% kwoty wszystkich wydatków.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. zobowiązania wyniosły 46.227,3 tys. zł i były niższe od stanu zobowiązań na dzień 31 grudnia 2008 r. o 9.954,6 tys. zł, tj. o 17,7%. Największy udział w zobowiązaniach, tj. 95,2% stanowiły środki z tytułu rozliczeń z bankami w wysokości 43.986,8 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2009 r. nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

Przeciętne zatrudnienie w roku 2009 w części 18 w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 439 osób.

W porównaniu do 2008 r. przeciętne zatrudnienie w 2009 r. było wyższe o 16 osób, tj. o 3,8%, a w porównaniu do planu po zmianach niższe o 59 etatów, tj. o 11,8%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2009 roku w części 18 wyniosło 5.330,1 zł i w porównaniu do roku 2008 było niższe o 192,3 zł, tj. o 3,5%.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do realizacji budżetu państwa w zakresie realizacji wydatków w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa, dotyczących „Rozliczeń

z bankami” w wysokości 916.690,7 tys. zł, co stanowiło 95,3% ogółem zrealizowanych wydatków.

W ramach ww. działu 700 realizowane były m.in. dwa zadania:

- refundacja premii gwarancyjnych oraz premii za systematyczne oszczędzanie na książeczkach mieszkaniowych. W 2009 r. z tego tytułu wypłacone zostały środki w wysokości 402.527,0 tys. zł, w tym 401.096,2 tys. zł (99,6%) dla [...]³. Liczba rachunków z prawem do premii gwarancyjnej zmniejszyła się w 2009 r. o 56,4 tys., tj. z liczby 1.404,4 tys. rachunków (według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r.) do liczby 1.348,0 tys. rachunków (według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r.),
- wykup odsetek od kredytów mieszkaniowych. W 2009 r. z tytułu przejściowego wykupu ze środków budżetu państwa odsetek od kredytów mieszkaniowych oraz wynagrodzenia banków za administrowanie i egzekwowanie należności, wypłacone zostały środki w wysokości 147.530,0 tys. zł, w tym 147.410,3 tys. zł (99,9%) dla [...]⁴. Środki w wysokości 6.835,0 tys. zł (w tym 6.796,1 tys. zł dla [...]⁵) stanowiły wynagrodzenie dla banków za administrowanie i egzekwowanie należności.

W Ministerstwie Infrastruktury systematycznie regulowano zobowiązania budżetu państwa wobec banków z tytułu refundacji premii gwarancyjnych od wkładów mieszkaniowych, premii za systematyczne oszczędzanie na książeczkach mieszkaniowych oraz wykupu odsetek od kredytów mieszkaniowych.

Kontrola wykazała, że w jednym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego protokół odbioru 20 sztuk zestawów komputerowych na kwotę 104,3 tys. zł został podpisany przez jednego pracownika, niezgodnie z postanowieniem umowy z dnia 30 października 2009 r. na dostawę ww. zestawów komputerowych, zobowiązującym do podpisania protokołu odbioru przez 2 wyznaczone osoby.

2. Najwyższa Izba Kontroli opiniuje bez zastrzeżeń, sporządzone przez Ministerstwo Infrastruktury łączne sprawozdania budżetowe: roczne Rb-23, Rb-27, Rb-28 i kwartalne Rb-N i Rb-Z za 2009 r.

Kontrola wykazała, że sporządzone przez Ministerstwo sprawozdania budżetowe: o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23), z wykonania planu dochodów i wydatków (Rb-27 i Rb-28) oraz stanu należności i zobowiązań (Rb-N i Rb-Z) przekazują prawdziwy i rzetelny obraz dochodów i wydatków w 2009 r., a także należności i zobowiązań na koniec 2009 r.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie kompletność oraz poprawność sporządzania sprawozdawczości budżetowej przez Ministerstwo Infrastruktury w 2009 r.

³ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) – odmowa udostępnienia z uwagi na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy.

⁴ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) – odmowa udostępnienia z uwagi na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy.

⁵ Na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) – odmowa udostępnienia z uwagi na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy.

3. Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sprawowany nadzór nad całością gospodarki finansowej jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Infrastruktury.

W 2009 r. Ministerstwo zrealizowało zaplanowane badania audytowe w zakresie:

- postępowań w sprawach nadawania uprawnień i licencji zawodowych w zakresie szacowania nieruchomości, pośrednictwa w obrocie nieruchomościami oraz zarządzania nieruchomościami,
- gospodarowania wartościami niematerialnymi i prawnymi,
- przygotowań do wdrażania budżetu zadaniowego.

Wnioski pokontrolne NIK dotyczące wykonania budżetu państwa, w części 18, w 2008 r. zostały zrealizowane.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Prowadzenie systematycznych działań w celu odzyskania wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu pożyczek udzielonych ze środków Funduszu Rozwoju Budownictwa Mieszkaniowego oraz ze środków na restrukturyzację budownictwa.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Ministra o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku, zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium NIK.